

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Внутрішньоматкова контрацепція

РАЗОМ ДО ЗДОРОВ'Я **TOGETHER FOR HEALTH**

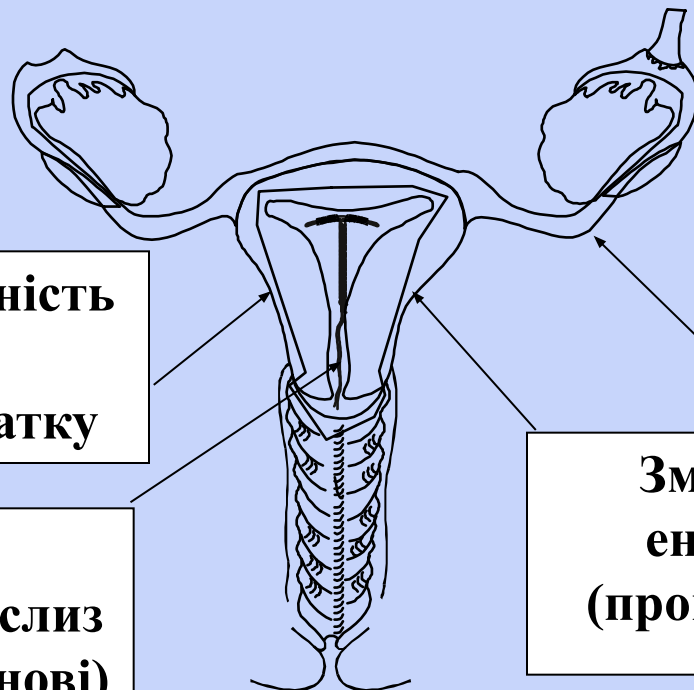
ПРОЕКТ ПОКРАЩЕННЯ ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї ТА РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ
IMPROVING FAMILY PLANNING & REPRODUCTIVE HEALTH IN UKRAINE

Разом до Здоров'я фінансується Агенством США з Міжнародного Розвитку та впроваджується корпорацією Інститут Дослідництва та Тренінгів JSI у співробітництві з Академією Сприяння Освіті та Школою Громадського Здоров'я Гарвардського Університету

Види ВМК, що містять медичні препарати

Містять мідь:	Містять прогестин:
• Copper T 380A• Nova T• Multiload 375	• Progestasert• LevoNova (LNG-20)• Mirena

Механізм дії ВМК

**Впливають на здатність
сперматозоїдів
проходити через матку**

**Згущують
цервікальний слиз
(суто прогестиніві)**

**Впливають на
репродуктивний процес
до того, як яйцеклітина
досягне порожнини
матки**

**Змінюють
ендотелій
(прогестиніві)**

Переваги ВМК, що містять мідь:

- висока ефективність;
- метод ефективний одразу після введення;
- довгострокове попередження небажаної вагітності;
- метод не пов'язаний із статевим актом;
- метод не впливає на грудне вигодовування;
- у методу мало побічних ефектів;
- фертильність відновлюється одразу після видалення ВМК;
- у пацієнтки немає необхідності в частих візитах до лікаря при відсутності медичних проблем;
- метод недорогий (економічні переваги);
- не взаємодіє з будь-якими медикаментами.

Переваги системи з левоноргестрелом:

- висока ефективність;
- негайний контрацептивний ефект;
- ефективність методу не залежить від користувача;
- метод зручний у використанні (система вводиться один раз на 5 років та дуже легко видаляється);
- можливість застосування при наявності протипоказань до естрогенного компоненту;
- мінімальний системний вплив (прогестин виділяється локально у порожнину матки);
- відновлення фертильності після видалення системи;
- не впливає на кров'яний тиск;
- сприяє покращенню стану жінок з анемією (підвищується рівень гемоглобіну та ферритину);
- зменшує ризик ектопічної вагітності.

Недоліки ВМК, що містять мідь:

- необхідність тазового огляду і скринінгу на ЗПСШ до введення ВМК;
- введення та видалення проводяться тільки підготовленим медичним спеціалістом;
- необхідність перевірки вусиків спіралі після кожної менструації;
- збільшення крововтрати та хворобливості менструацій у перші кілька місяців після введення; можлива експульсія пристрою;
- дуже рідко, але буває перфорація матки під час введення ВМК;
- не запобігає усім випадкам ектопічної вагітності;
- не захищає від ІПСШ і ВІЛ/СНІДу.

Недоліки системи з левоноргестрелом:

- можливі кров'янисті мажучі виділення або кровотеча, набряк, змін настрою, акне (звичайно минають після періоду адаптації);
- може бути необхідною спеціальна підготовка пацієнтки перед введенням системи з ЛНГ (наприклад, лікування запального процесу), що вимагає додаткового часу;
- необхідна певна кваліфікація лікаря для правильного введення системи, що дає змогу уникнути небажаних ефектів;
- не захищає від ІПСШ, ВІЛ/СНІДу;
- не рекомендується при невеликих розмірах матки, при деформації порожнини матки, не є методом першого вибору для молодих жінок, які ще не народжували.

Скринінгове обстеження по ВООЗ

- Обстеження молочних залоз лікарем **С**
- Обстеження тазових/статевих органів **А**
- Скринінг на предмет виявлення раку шийки матки **С**
- Стандартні лабораторні аналізи **С**
- Визначення рівня гемоглобіну у крові **В**
- Оцінка ризику зараження ІПСШ: збір анамнезу і загальний огляд **А**
- Скринінг на предмет виявлення ІПСШ/ВІЛ: лабораторні аналізи **В**
- Вимірювання кров'яного тиску **С**

***Клас „А”** – проведення даного обстеження/аналізу настійно рекомендується*

***Клас ”В”** - проведення даного обстеження/аналізу в значній мірі забезпечує безпеку і ефективність користування конкретним методом контрацепції.*

***Клас ”С”** – проведення даного обстеження чи аналізу не забезпечує будь-якої суттєвої гарантії безпеки і ефективності конкретного методу контрацепції*

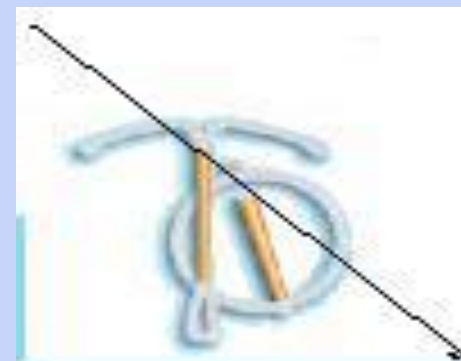
Жінки, які можуть використовувати ВМК

- Жінки будь-якого репродуктивного віку.
- Жінки з будь-якою кількістю пологів в анамнезі.
- Жінки, які бажають мати високоефективний довготривалий захист від вагітності.
- Жінки, які раніше успішно використовували ВМК.
- Годуючі матері, які потребують контрацепції.
- Жінки після пологів, які не годують груддю.
- Жінки після абортів, які не мають ознак інфекції органів малого таза.
- Жінки, які мають низький ризик зараження ІСШ та іншими ЗПСШ.
- Жінки, які не хочуть чи не можуть використовувати гормональні методи або мають побічні явища, пов'язані з естрогеном.
- Жінки, які можуть забути про необхідність щоденного вживання таблеток.

Жінки, які не повинні використовувати ВМК

- Вагітні (встановлена чи підозрювана вагітність).
- Жінки з неясними вагінальними кровотечами (до встановлення їхньої причини).
- Жінки з активною інфекцією статевих шляхів.
- Жінки, які недавно (протягом 3 місяців) перенесли ЗЗОТ чи септичний аборт.
- Жінки з вродженими аномаліями матки або доброякісними пухлинами (фібромами) матки, які значно деформують її порожнину.
- Жінки, у яких діагностовано злоякісну трофобластичну пухлину.
- Жінки із діагностованим тазовим туберкульозом.
- Жінки, які мають рак статевих органів.
- Жінки, які мають ризик зараження ПСШ.

Кому може бути необхідно ДОДАТКОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

Жінкам, що мають наступні проблеми:

- Цервікальний стеноз.
- Анемія (гемоглобін < 90 г/л або гематокрит < 27).
- Болісні менструації.
- Прості піхвові інфекції (кандидоз або бактеріальний вагіноз) без цервіциту.
- Симптомну ваду клапанів серця.

Коли вводити

ВМК, що містять мідь

- Протягом 12 днів після початку менструальної кровотечі в будь-який зручний для жінки час (не тільки в період менструальної кровотечі).
- У будь-який час менструального циклу, якщо є можливість точно встановити, що жінка невагітна.
- Після пологів якщо:
 - після пологів пройшло менше 48 годин;
 - після пологів пройшло 4 і більше тижнів.
- Після абортів одразу після його здійснення.
- У разі відмови від іншого методу контрацепції одразу, якщо є впевненість, що жінка не вагітна. При цьому немає необхідності чекати наступного менструального циклу.

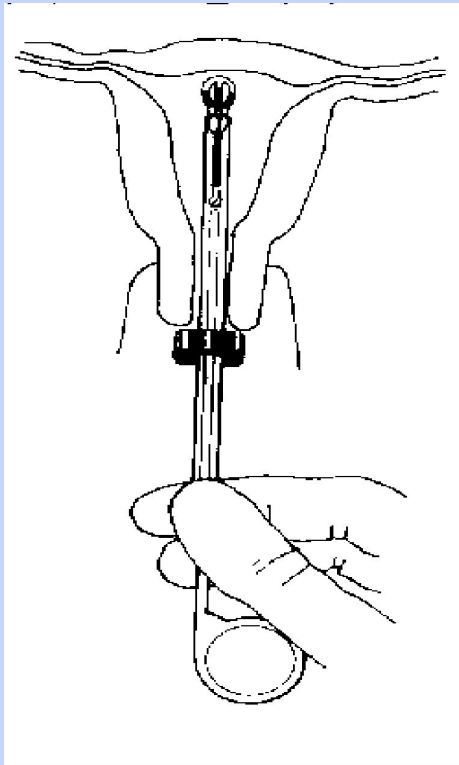
Коли вводити

ВМК, що містять левоноргестрел

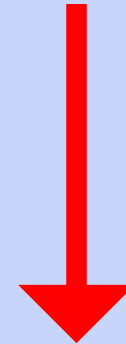
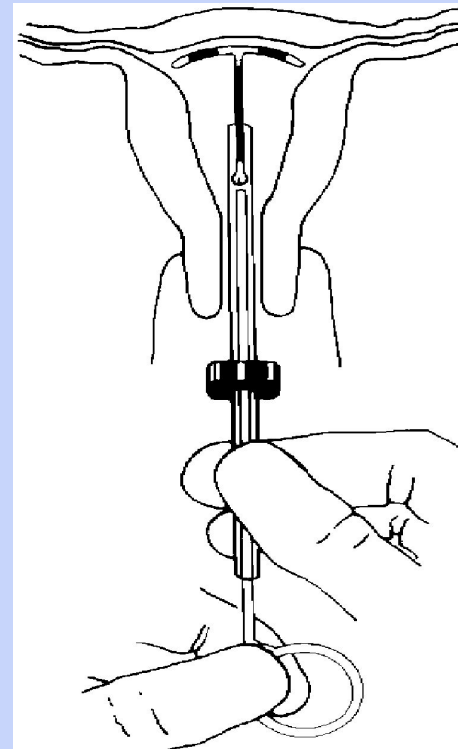
- Протягом 7 днів після початку менструальної кровотечі в будь-який зручний для жінки час (не тільки в період менструальної кровотечі).
- У будь-який час менструального циклу, якщо є можливість точно встановити, що жінка невагітна.
- Після пологів після 4-х і більше тижнів.
- Після абортів ВМК може вводитись практично одразу після здійснення аборту.
- У разі відмови від іншого методу контрацепції одразу, якщо є впевненість, що жінка не вагітна. При цьому немає необхідності чекати наступної менструальної кровотечі.

Введення ВМК: метод введення

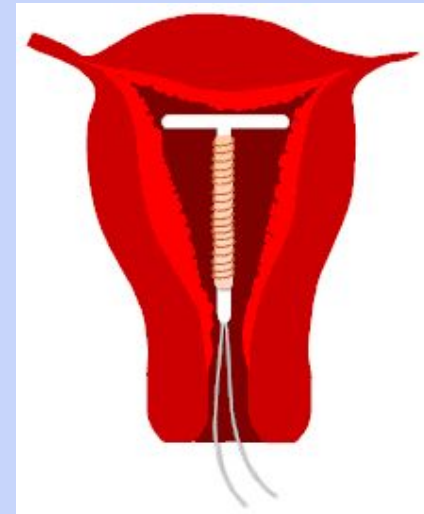
**(1) Тримайте
стрижень**

**(2) Видаліть
трубку
аплікатора**

Типові проблеми при використанні ВМК

- Затримка менструації із симптомами вагітності.
- Посилення менструальної кровотечі.
- Тривалі чи переймоподібні болі у нижній частині живота, які супроводжуються поганим самопочуттям, жаром чи лихоманкою (ці симптоми вказують на можливу інфекцію органів малого таза).
- Нитки спіралі відсутні або при перевірці знаходиться пластмасовий кінчик ВМК.
- Можлива самовільна експульсія ВМК, особливо протягом перших декількох місяців.

ВМК: інструкції пацієнтці

- Менструальні кровотечі можуть змінюватися у залежності від типу ВМК.
- ВМК може бути видалено улюбий час за бажанням пацієнтки. При цьому ВМК надійний та ефективний протягом декількох років.
- ВМК не забезпечує захист від ІПСШ, ВІЛ/СНІДу.
- Зверніться до лікаря для огляду по закінченні першої менструації після введення ВМК, після 4-6 тижнів після введення.
- Протягом першого місяця після введення перевіряйте нитки ВМК декілька разів, особливо після менструації.

ВМК: Надання допомоги при піхвових кровотечах

- **Заспокойте** пацієнтку, поясніть, що звичайно менструації посилюються з введенням ВМК, що між менструаціями можливі кровотечі або мажучі виділення, особливо у перші декілька місяців.
- **Оцініть** вірогідність інших причин та при необхідності скеруйте на лікування.
- Якщо відсутні інші причини, проведіть лікування нестероїдними протизапальними препаратами (наприклад, ібупрофен) **протягом 5-7 днів.**
- **Обговоріть** із пацієнткою варіанти і якщо пацієнтка наполягає видалить ВМК та допоможіть вибрати інший метод.

ВМК: Надання допомоги при спастичних болях

- **Заспокойте** пацієнтку, поясніть, що причиною спазму і болю (дисменорея) може бути ВМК, особливо у перші декілька місяців після введення.
- **Оцініть** можливість інших причин і при необхідності скеруйте на лікування.
- Якщо **інші причини відсутні**, призначте ацетамінофен або ібупрофен щодня з початку менструального циклу.
- **Обговоріть** з пацієнткою варіанти і якщо пацієнтка наполягає видалить ВМК та допоможіть вибрати інший метод.

Надання допомоги при скаргах партнера на відчуття ниток ВМК

- Обговоріть занепокоєність пацієнтки чи пари, переконайте її/їх у тому, що це нескладна проблема, і що втручання буде потрібно тільки у тому випадку, якщо ця проблема доставляє серйозні незручності.
- Огляньте пацієнтку, щоб впевнитись у тому, що не відбулася часткова експульсія ВМК.
- Якщо ВМК на місці, може бути надана наступна допомога:
 - можна підрізати нитки, або
 - видалити ВМК, якщо пацієнтка того бажає.

Надання допомоги при скаргах партнера на відчуття ниток ВМК (продовження)

Якщо Ви підрізаєте нитки:

- Підріжте нитки так, щоб вони були на одному рівні з цервікальним вічком.
- Поясніть пацієнтці, що нитки ВМК зараз знаходяться біля входу у цервікальне вічко, і вона не може більше перевіряти їх наявність.
- Зробіть запис у медичній документації, що нитки ВМК були підрізані на одному рівні з шийкою матки (важлива інформація для наступних спостережень пацієнтки і видалення ВМК).

Показання для видалення ВМК

- Бажання пацієнтки.
- Закінчення рекомендованого терміну використання.
- При змінах сексуальної поведінки (перехід у групу підвищеного ризику): слід розглянути додаткове застосування бар'єрного методу (презервативи) або видалити ВМК.
- Якщо курс лікування з приводу ЗЗОМТ неефективний.
- Настання менопаузи.

ВМК: Типові медичні бар`єри при наданні контрацептивних послуг

- Введення тільки під час менструації.
- Обмеження за віком (молодше або старше віку, який рекомендовано).
- Обмеження числа пологів в анамнезі (менше двох живих дітей).
- Родинний статус, потреба у згоді чоловіка.
- Невірні „протипоказання” (одразу після пологів, захворювання клапанів серця).
- Процесуальні перешкоди (дуже забагато попередніх або наступних візитів).
- Упередження медичного працівника.

ДЯКУЄМО!

Ця презентація була розроблена завдяки щедрій підтримці американського народу з допомогою Агентства США з Міжнародного Розвитку.

Відповідальність за зміст цієї презентації несе Корпорація Інститут Дослідництва та Тренінгів JSI; інформація, яка відображена в цій презентації не завжди поділяє погляди Агентства США з Міжнародного Розвитку або уряду Сполучених Штатів.